

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 2025-03-28

Diarienummer: 0001/25

Handläggare: Sara Lundqvist

Telefon: 031- 3670120

E-post: sara.lundqvist@educ.goteborg.se

Yttrande över Motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om suicidpreventiva åtgärder samt fortbildning av kommunens anställda, handling 2024 nr 257. SLK:s diarienummer 2024-01191

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår

1. Avstyrka förslaget om att Kommunstyrelsen och berörda nämnder får i uppdrag att utarbeta och planera för regelbundna utbildningar i första hjälpen till psykisk hälsa riktade till bland annat: Skolpersonal, Personal inom vård- och omsorg och Kommunal personal som möter personer med risk för suicid.
2. Att avstyrka förslaget om att Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta en suicidpreventiv referensgrupp i Göteborg med uppgift att försäkra att kommunen omhändertar vad som sker i området och att samverkan med regionen fungerar tillfredsställande. Referensgruppen ska redovisa sitt arbete gentemot kommunstyrelsen.
3. Att avstyrka förslaget om att Kommunstyrelsen får i uppdrag att särskilt uppmärksamma den suicidpreventiva dagen den 10 september.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har remitterat en motion från Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) till utbildningsnämnden. Motionen föreslår suicidpreventiva insatser såsom regelbunden utbildning i psykisk livräddning för kommunal personal, inrättande av en referensgrupp samt särskild uppmärksamhet kring suicidpreventiva dagen. Utbildningsförvaltningen delar uppfattningen att psykisk hälsa och suicidprevention är angelägna frågor, och arbetar redan aktivt med dessa genom insatser kopplade till den nationella tioåriga strategin "*Det handlar om livet*". Som ett led i detta arbete har en referensgrupp för psykisk hälsa och suicidprevention bildats, och förvaltningen har sökt och beviljats stimulansmedel för att utbilda samtliga elevhälsoteam i suicidprevention. Mot bakgrund av pågående och planerade insatser anser förvaltningen att motionens förslag riskerar att duplicera befintligt arbete och föreslår därför att motionen avstyrks i sin helhet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Utbildningsförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Utbildningsförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Av socialtjänstlagen 14 kap § 29 och Skollagen 29 kap § 13 framgår att myndigheter vars verksamhet berör barn och unga är skyldiga att genast anmäla till socialtjänsten om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Det är av största vikt att personal inom skolan uppmärksammar elever som visar tecken på ett sämre mående i ett tidigt stadium.

Skolans uppdrag i denna fråga går också i linje med FN:s konvention om barnets rättigheter som fastslår att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet.

Samverkan

Tjänsteutlåtandet samverkas med de fackliga organisationerna i FSG 25-04-11.

Bilagor

1. Motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om suicidpreventiva åtgärder samt fortbildning av kommunens anställda, handling 2024 nr 257

Ärendet

Utbildningsnämnden har att ta ställning till motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om suicidpreventiva åtgärder samt fortbildning av kommunens anställda, handling 2024 nr 257.

Utbildningsnämndens yttrande ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 2025-04-25.

Beskrivning av ärendet

Motionärerna Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) lyfter att psykisk ohälsa är ett brett samhällsproblem som påverkar många människor i olika livssituationer. Genom att stärka den suicidpreventiva kompetensen bland personal som dagligen möter människor i utsatta situationer kan Göteborgs Stad bidra till att minska risken för självmord och öka stödet för dem som behöver det enligt motionärerna.

Kommunfullmäktige föreslås därför att besluta att.

1. Kommunstyrelsen och berörda nämnder får i uppdrag att utarbeta och planera för regelbundna utbildningar i första hjälpen till psykisk hälsa riktade till bland annat: Skolpersonal, Personal inom vård- och omsorg och Kommunal personal som möter personer med risk för suicid.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta en suicidpreventiv referensgrupp i Göteborg med uppgift att försäkra att kommunen omhändertar vad som sker i området och att samverkan med regionen fungerar tillfredsställande. Referensgruppen ska redovisa sitt arbete gentemot kommunstyrelsen.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att särskilt uppmärksamma den suicidpreventiva dagen den 10 september.

Förvaltningens/bolagets bedömning

Stadsledningskontoret har överlämnat remiss angående motion, av Agneta Kjaerbeck (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) om suicidpreventiva åtgärder samt fortbildning av kommunens anställda, handling 2024 nr 257 till utbildningsnämnden för yttrande. I motionen framhålls att psykisk ohälsa är ett brett samhällsproblem och att självmordsprevention är angelägna frågor som inte enbart kan begränsas till hälso- och sjukvården utan att även kommunen har också en viktig roll att fylla. Motionärerna framhåller att genom att stärka den suicidpreventiva kompetensen bland personal som dagligen möter människor i utsatta situationer kan Göteborgs Stad bidra till att minska risken för självmord och öka stödet för dem som behöver det. Motionärerna föreslår regelbundna utbildningar i första hjälpen till psykisk hälsa för skolpersonal, personal inom vård- och omsorg och kommunal personal. en starkare beredskap att identifiera tecken på psykisk ohälsa och suicidrisk.

Personal som arbetar i skolan har god möjlighet att bygga tillitsfulla relationer med de elever de träffar dagligen samt att upptäcka utsatta ungdomar och hjälpa dem att komma i kontakt med ansvariga myndigheter. All skolpersonal är skyldig att anmäla oro till socialtjänsten (14 kap. 1§ SoL). Forskning visar på skolans och lärandets betydelse för barns och ungas psykiska hälsa, där utveckling av skolrelaterade faktorer som betygs- och

prestationsstress, arbete mot mobbing, olika former av stöd samt relationen till lärare framhålls.

I förvaltningen arbetas med frågan utifrån lite olika perspektiv, i gymnasieskolan screenas alla elever genom elevhälsoenkäten i åk 1. Resultaten följs upp med individuella samtal och insatser sätts in vid behov. Här finns goda möjligheter att fånga upp elever med psykisk ohälsa och erbjuda stöd och hjälp under deras gymnasietid.

Det finns också sedan tidigare samverkansavtal i regionen – i och med den läns gemensamma handlingsplanen för suicidprevention som togs fram i enlighet med Folkhälsomyndighetens uppdrag, *Det goda livet i Västra Götaland – Handlingsplan för suicidprevention 2020-2025*.

Förvaltningen anser att arbetet med suicidprevention och att stärka elevers psykiska hälsa är ett viktigt arbete, för vilket det nu finns en ny plan via den nyligen lanserade tioåriga nationella strategin för området psykisk hälsa och suicidprevention, "Det handlar om livet", som kommer att omhänderta många av de frågor som kan uppstå gällande arbetet på området. Här kommer mycket stöd att finnas, både när det gäller struktur för arbetet på lokal och regional nivå, men också i form av informationsmaterial, processtöd och seminarier.

Som en följd av inrättandet av den nationella strategin, har en ny referensgrupp för psykisk hälsa och suicidprevention bildats där förvaltningen är representerad och aktiv, och varifrån förvaltningen har äskat medel för att kunna erbjuda en utbildning för elevhälsopersonal, "psykisk livräddning", som kommer att genomföras under hösten 2025. Andra initiativ i staden finns också som går i linje med detta arbete – inte minst antagandet av Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2024–2030, som innehåller skrivningar som har bäring in på området hälsa bland barn och unga.

Det finns också andra initiativ tagna i staden i frågan; den tidigare planen *Strategisk plan för suicidprevention i Göteborg* upphörde att gälla i samband med att *Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2024-2030* antogs. I Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2024–2030 är ett av programmets områden "barns och ungas uppväxtvillkor" och ett av målen "barns och ungas livsvillkor och hälsa ska förbättras". I Göteborgs stads barnrättsplan 2022 – 2024 står att ett förebyggande arbete är särskilt viktigt vad gäller barns hälsa. Suicidprevention är ett exempel. Likaså lyfts att vardagsrasism, stigmatisering och diskriminering bidrar till en sämre hälsa bland barn och unga, där ett barnrättsligt arbete förutsätter krafttag mot dessa uttryck.

Mot denna bakgrund avstyrker utbildningsförvaltningen motionens samtliga förslag då insatserna anses vara redan pågående, alternativt redan initierade.

Tomas Berndtsson
Förvaltningsdirektör

Maija Söderström
Avdelningschef